

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č.40/18
V Lucemburku dne 12. dubna 2018

Rozsudek ve věci C-550/16
A a S v. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Nezletilá osoba bez doprovodu, která se stane zletilou v průběhu azylového řízení, si zachovává právo na sloučení rodiny

Taková žádost o sloučení rodiny však musí být podána v přiměřené lhůtě v zásadě tři měsíců ode dne, kdy bylo dotčené nezletilé osobě přiznáno postavení uprchlíka.

Nezletilá osoba eritrejské státní příslušnosti, která do Nizozemska přicestovala bez doprovodu, podala dne 26. února 2014 žádost o azyl. Dne 2. června 2014 se stala plnoletou. Dne 21. října 2014 jí nizozemský státní tajemník udělil povolení k pobytu na základě azylu s dobou platnosti pět let s účinností od data podání žádosti o azyl. Dne 23. prosince 2014 podala nizozemská organizace starající se o uprchlíky (VluchtelingenWerk Midden-Nederland) žádost o povolení k dočasnému pobytu pro rodiče dotčené osoby (A a S), jakož i pro její tři nezletilé bratry za účelem sloučení rodiny s nezletilou osobou bez doprovodu. Rozhodnutím ze dne 27. května 2015 státní tajemník tuto žádost zamítl z důvodu, že k datu podání této žádosti byla dcera A a S plnoletá.

A a S toto zamítavé rozhodnutí zpochybňují. Podle jejich názoru je pro účely určení, zda určitá osoba může být kvalifikována jako „nezletilá osoba bez doprovodu“ ve smyslu unijní směrnice o právu na sloučení rodiny¹, určující den, kdy vstoupila na území dotčeného členského státu. Státní tajemník má naproti tomu za to, že určujícím je v tomto ohledu den, kdy byla podána žádost o sloučení rodiny.

Rechtbank Den Haag (soud v Haagu, Nizozemsko), který musí o této věci rozhodnout, položil předběžnou otázku Soudnímu dvoru.

Soudní dvůr ve svém rozsudku vydaném dnešního dne kvalifikuje jako „nezletilou osobu“ státní příslušníky zemí mimo EU nebo osoby bez státní příslušnosti, **jež byli mladší 18 let v okamžiku vstupu na území členského státu a podání žádosti o azyl v tomto státě**, kteří v průběhu azylového řízení dosáhli plnoletosti, a následně jim bylo přiznáno postavení uprchlíka.

Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že směrnice stanoví pro uprchlíky příznivější podmínky pro uplatňování práva na sloučení rodiny, jelikož jejich situace vyžaduje zvláštní pozornost z různých důvodů, které je přinutily uprchnout z jejich země a které jim brání vést v jejich zemi normální rodinný život. Konkrétně nezletilí uprchlíci bez doprovodu mají právo na takové sloučení rodiny, které nepodléhá prostoru pro uvážení ze strany členských států.

Kromě toho, i když směrnice neurčuje výslovně, do jakého okamžiku musí být uprchlík nezletilou osobou, aby mu mohlo být přiznáno specifické právo na sloučení rodiny², Soudní dvůr konstatoval, že určení tohoto okamžiku nelze ponechat na posouzení každého členského státu.

Pokud jde konkrétněji o otázku, jaký je v konečném výsledku okamžik, ke kterému musí být posuzován věk uprchlíka, aby mohl být považován za nezletilou osobu, a mohl tak požívat specifického práva na sloučení rodiny, Soudní dvůr přezkoumal znění, strukturu a účel směrnice s ohledem na kontext právní úpravy, do něhož směrnice spadá, jakož i obecné zásady unijního práva.

¹ Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 (Úř. věst. 2003, L 251, s. 12; Zvl. vyd. 19/06 s. 224).

² Článek 10 odst. 3 písm. a) směrnice.

Soudní dvůr uvedl, že pokud by právo na sloučení rodiny záviselo na okamžiku, kdy příslušný vnitrostátní orgán formálně přijme rozhodnutí o uznání postavení uprchlíka dotčené osobě, a tedy na tom, jak rychle tento orgán vyřídí žádost o mezinárodní ochranu, by byl zpochybněn užitečný účinek práva na sloučení rodiny. Bylo by to v rozporu nejen s cílem směrnice, jímž je usnadnit sloučení rodiny a poskytnout v tomto ohledu uprchlíkům (zejména nezletilým osobám bez doprovodu) zvláštní ochranu, ale také se zásadami rovného zacházení a právní jistoty. Takový výklad by měl totiž za následek, že by se dvěma nezletilými uprchlíky bez doprovodu stejného věku, kteří ve stejném okamžiku podali žádost o mezinárodní ochranu, mohlo být zacházeno rozdílně v závislosti na délce vyřízení těchto žádostí. Kromě toho by takový výklad měl za následek, že by pro nezletilou osobu bez doprovodu, která podala žádost o mezinárodní ochranu, bylo absolutně nepředvídatelné, zda bude mít právo na sloučení rodiny se svými rodiči, což by mohlo narušit právní jistotu.

Naproti tomu uplatnění dne podání žádosti o mezinárodní ochranu umožní zaručit totožné a předvídatelné zacházení se všemi žadateli, kteří se z časového hlediska nacházejí ve stejné situaci, přičemž se zajistí, že úspěšné vyřízení žádosti o sloučení rodiny bude záviset hlavně na okolnostech přičitatelných žadateli, a nikoli správnímu orgánu (jako je délka vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu nebo žádosti o sloučení rodiny).

Soudní dvůr však upřesnil, že v takové situaci **musí být žádost o sloučení rodiny podána v přiměřené lhůtě, tedy v zásadě ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy bylo dotčené nezletilé osobě přiznáno postavení uprchlíka.**

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499